

Wiemy, skąd się wziął syfilis

1 stycznia 2012

Pierwsza znana historii epidemia syfilisu miała miejsce w 1495 roku. Wybuchła ona w armii króla Francji Karola VIII, która najechała Neapol. To zapoczątkowało epidemię syfilisu w całej Europie. Od tamtej pory trwa debata na temat pochodzenia tej choroby.

Jedna z teorii mówiła, że przywiózł ją do Europy Krzysztof Kolumb i jego marynarze. George Armelagos, biolog z Emory University, który specjalizuje się w badaniu szkieletu, mówi, że kiedy przed kilkudziesięciu laty usłyszał o kolumbowskim pochodzeniu syfilisu, rozbawiło go to. „Wyśmiałem pomysł, że mała grupa marynarzy przywiozła chorobę, która spowodowała wielką europejską epidemię” – wspomina. Tym bardziej, że istniała teoria mówiąca, iż syfilis zawsze był obecny na Starym Kontynencie, jednak dopiero około 1500 roku zaczęto go odróżniać od innych chorób, takich jak np. dżuma.

Armelagos zaczął badać dostępne dowody i ze zdziwieniem stwierdził, że wszystkie one wspierają teorię o przywiezieniu syfilisu przez Kolumba. Wyniki tych badań opublikowano już w 1988 roku.

Dwadzieścia lat później Armelagos i jego współpracownicy dokonali genetycznej analizy bakterii wywołujących syfilis. Także i one wskazywały, że choroba ta pochodzi z Ameryki.

Teraz uczone obalił kolejne argumenty, które miały wskazywać na wielowiekową obecność syfilisu w Europie. Świat naukowy wspominał bowiem o 50 szkieletach ludzi, którzy zmarli w Europie zanim jeszcze Kolumb wyruszył w swą pierwszą podróż, a które miały nosić ślady chronicznego syfilisu. Armelagos przyjrzał się tym szkieletom i stwierdził, że w przypadku większości z nich brakuje co najmniej jednego standardowego kryterium diagnostycznego, koniecznego do zdiagnozowania

syfilisu.

Pozostało 16 szkieletów, które spełniały kryteria diagnostyczne syfilisu. Jednak, jak stwierdził uczony, wszyscy ci zmarli mieszkali na morskim wybrzeżu, a zatem znaczną część ich diety stanowiły ryby i owoce morza. Organizmy te mogą zawierać „stary węgiel” pochodzący z głębin morskich, a to z kolei znacząco zaburza datowanie radiowęglowe. Po wykonaniu kalibracji uwzględniającej dietę wyszło na jaw, że wszystkie szkielety wykazujące cechy chorób wywoływanych przez krętka należały do osób, które zmarły już po pierwszej wyprawie Kolumba.

„Nie mamy żadnego dowodu na występowanie syfilisu w Europie przed 1492 rokiem” – stwierdził uczony.

Molly Zuckerman z Mississippi State University, komentując badania Armelagosa, powiedziała: Pochodzenie syfilisu to fascynujące zagadnienie. Przedstawione dowody raczej zamykają sprawę, ale nie powinniśmy odkładać jej na półkę i stwierdzać, że już wszystko wiemy. W nauce wspaniałą rzeczą jest to, że może ona przedstawiać rzeczy w różnym świetle.

Opracowanie: Mariusz Błoński

Na podstawie: Scientific American

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)